

ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

FAQ คำถามที่พบบ่อย

1. ค่าดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย หมายความว่าอย่างไร เป็นค่าร้อยละของตัวชี้วัดนั้นๆ ใช่หรือไม่

ตอบ: ไม่ใช่ ค่าดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย เป็นเหมือนมิเตอร์บอกระดับความสำเร็จของตัวชี้วัดนั้นๆ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 100 แต่ไม่ใช่ค่าร้อยละของตัวชี้วัดนั้น

ตัวอย่างเช่น ตัวชี้วัดร้อยละของประชากรที่มีสุขภาพดีต่อประชากรทั้งหมด มีคะแนน 75 ไม่ได้หมายความว่าประเทศไทยมีประชากรที่มีสุขภาพดีร้อยละ 75 แต่หมายถึงตัวชี้วัดนี้เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแล้วมีคะแนนอยู่ในระดับ 75 (เต็ม 100) (เกณฑ์มาตรฐาน อาจกำหนดจากค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนระดับชาติต่างๆ ค่ามาตรฐานระดับสากล หรือค่าที่ดีที่สุดที่เคยทำได้และเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อยเพื่อให้เป็นความท้าทาย)

ในขณะที่ ตัวชี้วัดที่มีความหมายในด้านลบคะแนนที่มากขึ้นไม่ได้หมายความว่าสถานการณ์แย่ลง แต่หมายถึงเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแล้วสถานการณ์ดีขึ้น

ตัวอย่างเช่น ตัวชี้วัดอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ มีคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 80 เป็น 85 ไม่ได้หมายความว่ามีคนฆ่าตัวตายสำเร็จเพิ่มขึ้น แต่หมายถึงคะแนนของตัวชี้วัดนี้เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแล้ว ได้คะแนนดีขึ้น (ซึ่งหมายถึงมีคนฆ่าตัวตายลดลง) จึงหมายถึงสถานการณ์ดีขึ้น

สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <https://bit.ly/2WiOnKy>

2. ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย เป็นดัชนีชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์ต่างจากดัชนีอื่นๆ ที่ใช้วัดความเป็นอยู่ของชน (Well-being) อย่างไร

ตอบ: ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย มีวัตถุประสงค์ต่างจากดัชนีอื่นๆ ที่ใช้วัดความเป็นอยู่ของชนตรงที่ ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขฯ พัฒนาศึกษาขึ้นเพื่อวัดผลกระทบสุดท้ายที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแต่ละฉบับ ดังนั้น จึงมีการปรับปรุงดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขฯ ในทุกช่วงแผนพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละแผนพัฒนาฯ

ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

FAQ คำถามที่พบบ่อย

3. ความสุข เป็นเรื่องความคิดของแต่ละบุคคล (Subjective) ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันระหว่างบุคคลได้ ดังนั้น แนวคิดเรื่องการวัดความสุขจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

ตอบ: ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย เป็นการวัดความสุขร่วมกันของสังคม ไม่ใช่ความสุขของคนใดคนหนึ่ง ตัวชี้วัดต่างๆ เกิดจากการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน และเห็นพ้องต้องกันแล้วว่าทำให้เกิดความสุขร่วมกันในสังคมไทย ดังนั้น ความสุขดังกล่าวจึงสามารถวัดได้ด้วยข้อมูลที่เป็นรูปธรรม

4. องค์ประกอบหลักครอบครัวยุคใหม่และชุมชนเข้มแข็งของดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 หายไปไหน

ตอบ: ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยเป็นดัชนีที่มีการปรับปรุงทุกช่วง แผนพัฒนาประเทศ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของแผน สำหรับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้มีการปรับปรุงดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขฯ ดังนี้

แผนฯ 11 องค์ประกอบหลักแบ่งออกเป็น 1) สุขภาวะ 2) ครอบครัวอบอุ่น 3) ชุมชนเข้มแข็ง 4) เศรษฐกิจเข้มแข็ง และเป็นธรรม 5) สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล และ 6) สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล

แผนฯ 12 องค์ประกอบหลักแบ่งออกเป็น 1) สุขภาวะ 2) เศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม 3) สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล 4) สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล และ 5) การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

การปรับปรุงที่สำคัญมี 2 ประการ ได้แก่

1. ปรับปรุงเกณฑ์การแบ่งองค์ประกอบหลัก จากเดิมใช้เกณฑ์ผสมระหว่างเกณฑ์การแบ่งตามสมาชิกในองค์ประกอบ (Player) ได้แก่ องค์ประกอบครอบครัวอบอุ่น และชุมชนเข้มแข็ง (ซึ่งแบ่งตามสมาชิกในองค์ประกอบ ได้แก่ ครอบครัว และ ชุมชน) และเกณฑ์การแบ่งตามหัวข้อ (Issue) ได้แก่ องค์ประกอบสุขภาวะ เศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล และสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล (ซึ่งแบ่งตามหัวข้อ สุขภาพคน เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และสังคม) เปลี่ยนเป็นการใช้เกณฑ์การแบ่งตามหัวข้ออย่างเดียว โดยการรวมองค์ประกอบที่เป็นการแบ่งตามสมาชิกในกลุ่ม (ครอบครัวอบอุ่น และชุมชนเข้มแข็ง) เข้าไปในองค์ประกอบสุขภาวะ เพื่อรวมให้เป็นหัวข้อเดียวคือ สุขภาวะของคน สังคม และชุมชน รวมทั้งปรับปรุงตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับบริบทในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของตัวชี้วัดระหว่างองค์ประกอบ อาทิ หากเป็นตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจของชุมชน อาจอยู่ได้ทั้งองค์ประกอบชุมชนเข้มแข็ง และองค์ประกอบเศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม หรือตัวชี้วัดสุขภาพจิตของครอบครัว อาจอยู่ได้ทั้งองค์ประกอบสุขภาวะและองค์ประกอบครอบครัวอบอุ่น
2. เพิ่มองค์ประกอบหลักการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โดยเน้นกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ซึ่งตัวชี้วัดชุดเดิมยังขาดความครอบคลุมในส่วนนี้

สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <https://bit.ly/3dy5aqY>